

Samenvatting

Het college heeft besloten om deel te nemen aan de Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed. Met deze deelname is een partnerbijdrage van €25.000 per jaar voor een periode van 5 jaar gemoeid, zijnde 1 juni 2023 tot en met 30 juni 2028. De Europa Chair is een in 2016 ingestelde bijzondere leerstoel aan de UM. Doel is om deze leerstoel binnen de kaders van Maastricht, Working on Europe verder te ontwikkelen, o.a. door immaterieel erfgoed op valide wijze tastbaar te maken. Dit vormt de basis voor toekomstig Europa-gerelateerd (academisch) onderzoek.

Beslispunten

Deelnemen aan de Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed met een partnerbijdrage van €25.000 per jaar voor een periode van 5 jaar, zijnde 1 juni 2023 tot en met 30 juni 2028.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 10 juli 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Eén van de ambities uit het coalitieakkoord is om samen met de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht (UM) te kijken naar hernieuwde invulling van Maastricht als Europese stad. Eerder trachtte de Gemeente Maastricht o.a. invulling te geven aan deze ambitie via deelname (met genoemde partners) aan het programma Maastricht, Working on Europe (MWoE). Mede ingegeven door de bezuinigingsopgave in de vorige collegeperiode, met als gevolg een vermindering van de bijdrage aan het partnerschap, is tot deze herijking besloten.

Met het oog op deze hernieuwde samenwerking is tijdens de bestuurlijke afstemming tussen de gemeente Maastricht en UM (in de raad van advies MWoE) overeengekomen in te zetten op het opnieuw financieel instappen van de gemeente Maastricht, ditmaal op de zogeheten Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed. Hiermee is een bedrag gemoeid van 25.000 euro op jaarbasis.

Participatie in de Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed is van toegevoegde waarde voor de stad Maastricht. Met name het Europees Erfgoedlabel, dat gekoppeld is aan de leerstoel, draagt bewezen bij aan de aantrekkingskracht van Maastricht als ontmoetingsplaats voor publiek debat en lobbyactiviteiten. Denk bijvoorbeeld aan de lezingen van Ministers Hoekstra en Kaag, de panelgesprekken van inwoners over de toekomst van Europa tijdens de Conference on the Future of Europe en het Europese lijsttrekkersdebat. Hiermee volgt participatie aan de Europa Chair de ambities rondom het verstevigen van het internationale karakter van de stad en het versterken van de Maastrichtse lobby-inzet.

2. Context

Met het in 2018 opgerichte partnerschap Maastricht, Working on Europe committeerden de UM, gemeente en provincie zich aan het verder verstevigen van het Europese profiel van Maastricht en de regio. Via MWoE investeren deze drie partners gezamenlijk in het verder vormgeven van Maastricht als werk- en ontmoetingsplaats voor gesprek, debat en kennis- en visieontwikkeling rond urgente Europese thema's. Uit het MWoE-partnerschap is onder meer de organisatie Studio Europa Maastricht voortgekomen. Studio Europa is de uitvoeringsorganisatie van MWoE. Studio Europa richt zich op drie kernambities: het aanjagen van hoogwaardig Europa-gerelateerd academisch onderzoek, het koesteren en uitdragen van het Verdrag van Maastricht (en zijn historische achtergronden en impact) als Europees erfgoed, en het stimuleren van publiek debat.

Na aanvankelijke gemeentelijke bijdragen van 500.000 euro in 2019 en 350.000 in 2020 zijn, vanwege negatief financieel kader en noodzaak tot ombuigingen, voor vervolgens geen structurele middelen meer in de begroting voor de samenwerking rondom het thema Europa in de begroting opgenomen.

In het kader van de hernieuwde invulling is nu het voorstel voor een structurele bijdrage van 25.000 euro voor een periode van vijf jaar aan de orde, bestemd voor de doorontwikkeling van de Europachair alsmede het Europa Archief en het Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed.

De Europa Chair is een in 2016 ingestelde bijzondere leerstoel aan de UM. Sinds 2018 is de Europa Chair doorontwikkeld binnen de kaders van MWoE. Dat is nadrukkelijk gebeurd in samenhang met het door de Provincie Limburg, en op voorspraak van de Nederlandse regering, succesvol aangevraagde Europees Erfgoedlabel voor het Verdrag van Maastricht.

In het project Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed wordt getracht om deze leerstoel nog verder door te ontwikkelen. Doel is om het immaterieel erfgoed op duurzame en valide wijze tastbaar te maken voor een breed lokaal, regionaal, nationaal en internationaal publiek. De aanvraag voor het Europees Erfgoedlabel is dan ook gebaseerd op de aanleg van een (deels gedigitaliseerd) archief met documenten (nalatenschappen) over de totstandkoming en impact van het Verdrag van Maastricht, geflankeerd door een oral history-database met verhalen van personen die betrokken zijn (geweest) bij de ontwikkeling en uitwerking van het verdrag. Dit archief vormt de basis voor toekomstig (academisch) onderzoek, met in verlengde daarvan outreach-activiteiten die de nieuwste inzichten in de historische achtergronden en doorwerking van het Verdrag van Maastricht in het Europa van vandaag op aantrekkelijke wijze presenteren aan een breed publiek.

Op deze manier worden verleden en heden op dynamische wijze verbonden en kan het immateriële erfgoed op verantwoorde wijze levend worden gehouden. Het plan van aanpak werd ook door de Raad van Cultuur, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en uiteindelijk ook de Europese Commissie enthousiast ontvangen.

3. Gewenste situatie

Het advies is om hernieuwing van het partnerschap in Maastricht, Working on Europe vorm te geven door participatie in de Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed. Hiermee continueert de gemeente Maastricht de samenwerking met de Universiteit Maastricht en de Provincie Limburg rondom het thema Europa. Verder is participatie van toegevoegde waarde voor de

stad Maastricht, o.a. door het versterken van de aantrekkingskracht van Maastricht als ontmoetingsplaats voor Europa-gerelateerd publiek debat en lobbyactiviteiten voor de versteviging van het internationale karakter van de stad en regio.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Er zijn geen structurele middelen voorzien voor de partnerbijdrage. Voor het eerste jaar van het partnerschap geldt dat de daarvoor benodigde middelen vanuit onderuitputting budget Versterking Lobby kunnen worden aangewend.

Voor de volgende jaren (t/m 30 juni 2028) zijn momenteel nog geen middelen voorzien. Dit wordt meegenomen in het budgettair kader begroting 2024

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

N.v.t.

11. Voorstel

Deelname aan de Europa Chair, Europa Archief & Verdrag van Maastricht als Europees erfgoed met een partnerbijdrage van €25.000 per jaar voor een periode van 5 jaar, zijnde 1 juni 2023 tot en met 30 juni 2028.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Studio Europa is verantwoordelijk voor de uitvoering. Het partnerschap tussen gemeente, provincie en universiteit heeft een bestaande governancestructuur die sinds de start van Studio Europa operationeel is. De directeur van Studio Europa rapporteert terug aan de raad van advies van MWOE, het tweejaarlijkse, bestuurlijke gremium van het MWOE-partnerschap. Maastricht is hierin bestuurlijk vertegenwoordigd (in de persoon van wethouder Bastiaans) en kan waar nodig evalueren en bijsturen.

De binnen de beoogde projectfase (1 juni 2023 tot en met 30 juni 2028) gelden onderstaande KPI's en rapportageverplichtingen:

.

KPI's

- Werving en digitaal toegankelijk maken van gemiddeld twee nalatenschappen/archieven ten behoeve van de ontwikkeling van het Europa Archief (per jaar);
- Realisatie van een interactieve en gebruiksvriendelijke projectportal (i.e. operationele projectwebsite) in 2028;
- Bieden van inhoudelijke expertise t.b.v. de realisatie van de publiekstoegankelijke expositie over het Verdrag van Maastricht, in het nieuw te realiseren stadsmuseum in Centre Céramique;
- Toegankelijk maken van minimaal twee outreach-producten/activiteiten (per jaar), bijvoorbeeld tijdens museumnacht.

Rapportageverplichtingen

- Overzicht van nieuwe nalatenschappen en archiefstukken ter illustratie van de ontwikkeling van het Europa Archief van het Verdrag van Maastricht (per jaar);
- Rapporteren over de voortgang van het digitaliseringsproject (per vijf jaar);
- Overzicht van alle digitale en fysieke vindplaatsen van het Verdrag van Maastricht voor inwoners en bezoekers van Maastricht en Limburg (per jaar);
- Overzicht van het aantal publicaties/media (per jaar) waarin Studio Europa (medewerkers, evenementen en activiteiten) en het Verdrag van Maastricht (binnen de context van Studio Europa's activiteiten en het EEL) is genoemd, inclusief een beschrijving van:
 - Specifieke doelgroep(en) (bijv. jongeren, wetenschappers);
 - Bereik, met indeling: <50, 50–250, 250–1000, >1000.